

Mál nr. 146/2020**M og
V v/ slysatryggingar ökumanns ökutækisins X****Takmörkun ábyrgðar váttryggingafélags vegna umferðarslyss 15. febrúar 2019.****Gögn.**

Málskot mótttekið 20. apríl 2020 ásamt fylgigögnum.

Bref V dags. 28. apríl 2020.

Málsatvik.

Í lögregluskýrslu kemur fram að M hafi ekið bifreiðinni X aftan á aðra bifreið á Strandgötu í Hafnarfirði. Í skýrslunni er haft eftir M að hann hafi ekki vitað hversu hratt hann ók bifreiðinni X þegar hann tók eftir því að bifreið fyrir framan hann var hemlað og hafi hann þá ekið aftan á þá bifreið. Haft er eftir ökumanni þeirrar bifreiðar að hún hafi stöðvað bifreið sína til að hleypa gangandi vegfarendum yfir götuna þegar bifreið hafi komið á mikilli ferð aftan á hennar bifreið. Haft er eftir vitni í sömu skýrslu að bifreiðinni X hafi verið ekið hratt fyrir áreksturinn.

M telur aðallega að hann eigi óskertan bótarétt úr slysatryggingu ökumanns hjá V og vísar til þess að mikil og sterk sól hafi byrgt honum sýn við aksturinn og þess vegna hafi hann ekki náð að hemla í tæka tíð áður en árekstur varð. M bendir á að V hafi sönnunarbyrði fyrir því að hann hafi sýnt stórkostlegt gáleysi við aksturinn og það sé ekki sannað. M bendir á að það eitt að hann hafi ekki haft ökuréttindi leiði ekki eitt og sér til stórkostlegs gáleysis og þó litið verði svo á séu ekki orsakatengsl milli réttindaleysis hans og árekstursins þar sem aftanákeyrslur séu mjög algengar, t.d. hafi orðið 1357 slíkir árekstrar á Íslandi árið 2019 og á tjónsstað, við gangbraut á Strandgötu, skráðar 15 slíkar. Til vara byggir M á því að takmörkun félagsins á ábyrgð eigi að vera minni en 50%.

V telur að sú háttsemi M að hafa ekið án þess að hafa öðlast ökuréttindi, án þess að hafa reynslu og þekkingu af akstri bifreiða, auk þess sem hann hafi ekið of hratt m.v. aðstæður að sögn vitnis, sé stórkostlegt gáleysi af hans hálfu. Orsakatengsl hafi verið milli réttindaleysis og þess að M hafði ekki stjórn á þeim aðstæðum sem sköpuðust. Með vísan til 1. mgr. 90. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 telur V rétt að takmarka ábyrgð sína um 50%.

Álit.

Af lögregluskýrslu verður ekki annað ráðið en að M hafi ekið bifreiðinni X án þess að hafa nokkurn tíma öðlast ökuréttindi, en enginn má stjórna bifreið án þess, sbr. 1. mgr. 48. gr þágildandi umferðarlaga nr. 50/1987. Í 3. mgr. 14. gr. sömu laga er einnig kveðið á um að ökumenn verða að gæta þess að aka það langt á eftir öðru ökutæki að eigi sé hætta á árekstri, þótt ökutækið sem er á undan, stöðvist eða dregið sé úr hraða þess. Í 36. gr. laganna kemur einnig fram að ökuhraða skuli jafnan miða við aðstæður.

Í þessu máli liggur ekkert fyrir um að M hafi haft þá reynslu af akstri að máli skipti við mat á háttsemi hans við akstur án ökuréttinda. Verður að meta honum það til stórkostlegs gáleysis að hafa ekið án slíkra réttinda, án þess að gæta þess að hafa nægilegt bil milli bifreiða sem og of hratt m.v. aðstæður þar sem mikil og sterk sól byrgði honum sýn. Telst sök hans mikil og váttryggingaraburður í beinu samhengi við það að hann gætti ekki að fyrirmælum umferðarlaga. Hefur slík háttsemi þau áhrif skv. 1. mgr. 90. gr. laga um váttryggingarsamninga að V getur takmarkað ábyrgð sína um helming. M á því ekki rétt á frekari bótum en V hefur boðið, eða 50% af heildartjóni sínu.

Niðurstaða.

M á ekki frekari bótarétt úr slysatryggingu ökumanns hjá V

Reykjavík, 27. maí 2020.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Guðmundur Stefán Martinsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.